

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KLAIPĖDOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Birutės g. 16, LT-91204 Klaipėda, tel. (8 46) 46 6466, faks. 8 7066 2000, el.p. klaipedos.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB „Bridimeks“ veislininkystės ferma	2015-03-23	Nr. (15.3)-A4- 3052
bridimeksas@gmail.com	į 2015-02-20	Nr. 15220-1
Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai		
Klaipėdos visuomenės sveikatos centrui		
Kultūros paveldo departamento Klaipėdos		
teritoriniam padaliniiui		
Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo		
valdybos Gargždų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai		

ATRANKOS IŠVADA

dėl UAB „Bridimeksas“ veislininkystės fermos naujo tvarto, mėšlo tvarkymo įrenginių statybos, gyvulių šėrimo technologijos modernizavimo, Vanagų kaime, Klaipėdos rajone poveikio aplinkai vertinimo

1. Informacijos pateikėjas: Jurgita Kazakevičienė, Nevėžio g. 31, Vilainiai, Kėdainių r., tel. 8 614 46707, el. p. jkazakeviciene@zebra.lt,

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: UAB „Bridimeks“ veislininkystės ferma, I. Simonaitytės g. 38, Vanagų k., Agluonėnų sen., 96251 Klaipėdos r. sav., tel./faks. 8 46 442133, el. p. bridimeksas@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Naujo tvarto, mėšlo tvarkymo įrenginių statyba, gyvulių šėrimo technologijos modernizavimas Vanagų kaime, Klaipėdos rajone.

Vadovaujantis LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 14 punktu (planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai), atliekama atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

UAB „Bridimeksas“ veislininkystės fermos ūkinė veikla planuojama Vanagų kaime, Klaipėdos rajone, Klaipėdos apskrityje. Gamybinę teritoriją sudaro du sklypai – kad. Nr. 5503/0003:115 ir kad. Nr. 5503/0003:161: sklypas kad. Nr. 5503/0003:115 nuosavybės teise priklauso UAB „Bridimeks“ veislininkystės ferma (paskirtis – žemės ūkio, sklypo plotas 2,7477 ha); sklypas kad. Nr. 5503/0003:161 yra valstybės nuosavybė ir išnuomotas veiklos vykdytojui 25 metams pagal valstybinės žemės sklypo nuomos sutartį, sudarytą 2014 m. vasario 21 d. Nr. 12SŽN-9 (paskirtis – žemės ūkio, kiti žemės ūkio paskirties sklypai, sklypo plotas 0,7706 ha).

Už 120 m nuo gamybinių pastatų vakarų kryptimi yra asfalto dangos kelias – I. Simonaitytės gatvė, 700 m. pietų kryptimi praeina rajoninis žvyro dangos kelias Nr. 2232 Dreiziai – Pėžaičiai.

Įmonės teritorija nepatenka į saugomas teritorijas ar į Europos ekologinio tinklo *Natura 2000* teritoriją. Gamybinė teritorija neįeina į vandens telkinių, vandenviečių bei automobilių kelių apsaugos zonas. Arčiausiai esanti saugoma teritorija – Veiviržo ichtiologinis draustinis, sutampantis su *Natura 2000* teritorija - Veiviržo ir Šalpės upėmis yra už 3,0 km nuo artimiausių įmonės taršos šaltinių. Už 3,8

km pietryčių kryptimi nuo įmonės taršos šaltinių yra kitos saugomos teritorijos – Veiviržo kraštovaizdžio draustinis ir *Natura 2000* teritorija - Veiviržo upės slėnis.

Planuojamos ūkinės veiklos vietovėje artimiausios nekilnojamosios kultūros vertybės – kapinės (kodas 16684) Vanagų k. 0,3 km atstumu; Evangelikų liuteronų bažnyčios ir klebonijos pastatų kompleksas (kodas 23585) 0,5 km atstumu; Ažpurvių k. antrosios senosios kapinės (kodas 24348) 2,2 km atstumu. Atstumas nuo gamybinės teritorijos iki artimiausių ugdymo įstaigų – Agluonėnų pagrindinės ir Agluonėnų lopšelio-darželio „Nykštukas“ yra 3,0 km, iki Agluonėnų ambulatorijos yra 2,8 km.

Vadovaujantis LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl sanitarinių apsaugos zonų nustatymo ir priežiūros tvarkos patvirtinimo“, rengiant techninį projektą „UAB „Bridimeksas“ veislininkystės fermos rekonstrukcija ir modernizavimas. Tvirtų vidaus rekonstrukcija“, 2002 metais buvo nustatyta sanitarinė apsaugos zona (toliau – SAZ) 500 m. Ši SAZ yra nurodyta Klaipėdos r. bendrajame plane, tačiau iki šiol nėra įteisinta. Įmonė, vadovaudamasi LR Žemės įstatymu, inicijuoja SAZ įteisinimo procedūrą su Klaipėdos r. savivaldybe motyvuodama tuo, kad įmonė veiklą vykdo nuo 2002 m. balandžio 9 d., prieš įsteigiant UAB „Bridimeksas“ veislininkystės fermą, bendrovei priklausančiuose pastatuose ir bendroves teritorijoje veiklą vykdė UAB „Bridimeksas“, juridinio asmens kodas 141872131, įregistruota 1999 m. lapkričio 16 d. Prieš UAB „Bridimeksas“ išigyjant pastatus, pastatuose, statybose 1969-1986 metais, veiklą vykdė ŽŪB „Vanagai“, juridinio asmens kodas 163235870, kuri veikė kaip kiaulių ir veršelių auginimo bendrovė. Iš to seka, kad UAB „Bridimeksas“ veislininkystės ferma vykdo veiklą ŽŪB „Vanagai“, veikusios nuo 1978 metų, teritorijoje bei pastatuose, esančiuose Klaipėdos r. Vanagų k. ir SAZ zona buvo įteisinta įmonės veiklos pradžioje. Į SAZ patenka 8 sodybos, visos išsidėsčiusios pietų ir vakarų pusėje, nuo artimiausių fermos taršos šaltinių apie 150-480 m atstumu.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

UAB „Bridimeksas“ veislininkystės fermos veikla – veislinių kiaulių auginimas ir realizacija. Įgyvendinus projektą įmonėje gyvulių laikymui numatoma įrengti: 80 vietų karantiną remontinėms paršavedėms laikyti; 120 vietų sėklinamoms paršavedėms laikyti; 240 vietų apsėklintoms paršavedėms laikyti; 96 vietos besiparšiuojančioms paršavedėms su paršeliais laikyti; 8 vietos kuiliams; 1200 vietų atjunkytiems paršeliams 7,5-15 kg svorio laikyti; 1200 vietų atjunkytiems paršeliams 15-30 kg svorio laikyti; 2400 vietų penimiems bekonams 30-110 kg svorio laikyti. Vienu metu fermoje bus galima laikyti 5344 vnt. gyvulių, arba 423,2 SG. Fermai veikiant pilnu pajėgumu gyvulių bus laikoma bent 10 % mažiau nei yra įrengta vietų, nes gamybos ciklo metu dalis kiaulių laikymo vietų būna tuščios dėl tvartų plovimo, dezinfekcijos. Tačiau fermos galimai keliami tarša ir įtaka aplinkos kokybei vertinama atliekant skaičiavimus pagal įrengtas gyvulių laikymo vietas, nes afrikinio kiaulių maro rizikos laikotarpiu, esant sudėtingoms rinkos sąlygoms ir realizacijai, atskirų grupių gyvulių laikymo vietos gali būti užpildytos pilnai.

Esami fermos tvartai 1 ir 2 skirti reprodukcijai yra rekonstruoti įgyvendinus 2002 m. techninį projektą. Įgyvendinant šį projektą juose numatoma įrengti modernią šėrimo skystais pašarais sistemą, pastatyti pašarų virtuvę, sumontuoti pašarų tiekimo, paskirstymo įrenginius, šėryklas su valdymo ir kontrolės įrenginiais. Gyvulių penėjimo tvartai 3, 4 ir 5 numatyti nugriauti. Šalia jų planuojama pastatyti naują šiuolaikinės architektūros, gyvulių gerovės reikalavimus atitinkantį 3 tvartą penimiems bekonams laikyti. Tvarte bus įrengta moderni ištraukiamosios ventiliacijos sistema, grotuotos mėšlo vonios su uždalais kolektoriais, įrengti nauji gardai su vandentiekio ir šėrimo sistemomis.

Gyvuliams ginti tiek tarp atskirų pastatų, tiek į pardavimo rampas bus pastatyti bandotakiai su uždalais atitvarais ir kieta tako danga. Atitvertuose bandotakiuose gyvuliai patiria mažesnę stresą, be to, mažiau teršiama aplinka, nes nuotekos nuo takų bus surenkamos.

Gyvuliai bus šeriami skystais pašarais, tiekiamais vamzdynu iš pašarų virtuvės. Toks šėrimo būdas kelis kartus sumažina dulkių koncentraciją tvartuose. Erdviuose, šiltuose, gerai ventiliuojamuose tvartuose bus pasiekiami geriausi gyvulių sveikatingumo rodikliai, supaprastės kovos su užkrečiamomis ligomis priemonės. Skystas mėšlas garduose nutekės į vonias, iš kurių periodiškai bus šalinamas savitakiniais uždalais kolektoriais į mėšlo siurblinę.

Modernizuojant tvartus po grindų grotelėmis bus įrengtos mėšlo vonios su kamščiais. Užsipildžius vonioms mėšlu, kamščiai bus atidaromi ir skystasis mėšlas pateks į mėšlo kolektorius, kuriais ištekės į esamą ir planuojamą siurblines. Mėšlo siurblinių rezervuarų tūriai bus ne mažesni kaip vonių talpa. Įmonei dirbant pilnu pajėgumu, per metus gyvulių auginimo tvartuose susidarys 8826 m³ mėšlo. Į skysto mėšlo tvarkymo sistemą pateks ir fermos 13 darbuotojų buitinės nuotekos, kurių susidarys apie 240 m³/m. Taip pat į skysto mėšlo sistemą pateks nuotekos nuo naujai planuojamų įrengti gyvulių bandotakių, apie 50 m³/m. Viso fermoje susidarantis mėšlo kiekis sieks 9116 m³/m.

Mėšlo kaupimui bus pastatytas naujas skysto mėšlo rezervuaras, 5000 m³ talpos, uždengtas smulkintų šiaudų sluoksniu ar kitomis moksliskai pagrįstomis plaukiojančiomis dangomis, įgalinančiomis sumažinti oro taršą. Ši mėšlo kaupimo įrenginio talpa tenkins 6,6 mėn. kaupimo laikotarpį. Planuojamas

šalia 1 tvarto statyti rezervuaras bus patikimai izoliuotas ir įrengtas taip, kad būtų lengvai pastebimi ir pašalinami pažeidimai. Įmonė nuosavos žemės neturi, mėšlas pagal sutartis parduodamas vietos ūkininkams, kurie yra išipareigoję transportuoti ir naudoti organines trąšas nepažeidžiant aplinkosaugos reikalavimų. Bendrovė pildo skysto mėšlo išvežimo žurnalą.

Geriamasis vanduo bus tiekiamas iš esamo nuosavo požeminio vandens gręžinio Nr. 33803, naujų vandens tiekimo linijų tiesti nenumatoma. Metinis vandens poreikis fermos reikmėms planuojamas 12812 m³/m. Gamybinės teritorijos pastatų stogų, kelių ir aikštelių (lietaus) nuotekos nebus potencialiai teršiamos, todėl išleidžiamos į žalias vejas. Žaliose vejose paviršinis vanduo įsigeria į smėlingą gruntą.

Šildymo reikmėms bus naudojamas atsinaujinantis energijos šaltinis – įrengtas modernus ir ekonomiškąs geoterminis šildymas, tokiu būdu bus nutrauktas tvartų ir vandens šildymas deginant suskystintas dujas.

Tvartai po kiekvieno auginimo ciklo bus plaunami vandenį tausojančiais aparatais, o po to dezinfekuojami. Prieš tvarto dezinfekciją tvarto grindys, grindų elementai bei kiti įrengimai plaunami aukšto slėgio aparatais. Tokiu būdu nuo visų paviršių pašalinami mėšlo likučiai bei dulkės. Plovimo nuotekos (vanduo, dulkės ir mėšlas) pašalinami į mėšlo kolektorių ir nuteka į tarpinę mėšlo surinkimo siurblinę. Vėliau mėšlo vonių kamščiai uždaromi ir atliekama tvartų vidaus dezinfekcija. Dezinfekcija atliekama labai mažu tirpalo kiekiu, sukuriant aerzolių. Po dezinfekcijos tvarto ventiliacija uždaroma 10–12 val. Po to tvartai vėdinami. Dezinfekuoti tvartai apipurškiami 50 g/m² kalkių norma.

Susidariusios atliekos bus laikomos specialiuose konteineriuose ir atiduodamos pagal sutartis atliekų tvarkytojams.

Fermoje gyvuliai bus laikomi trijuose pastatuose. Skaičiavimų duomenimis, iš tvartų išsiskirs amoniako 11,32 t/m., kietųjų dalelių 1,58 t/m. Amoniako iš mėšlo kaupimo įrenginio išsiskirs 2,5 t/m. Teršalai nuo jo į aplinkos orą skirsis neorganizuotai.

Fermos veikloje pagrindiniai triukšmo šaltiniai yra: gyvuliai, tvartų ventiliatoriai, mėšlo siurblinės, pašarų virtuvės įranga bei mobilus transportas. Bendras triukšmo lygis tvartų viduje yra apie 64 dB(A), tvartų ventiliatorių skleidžiamas triukšmas sudaro 70 dB(A), pašarų ruošimo virtuvėje grūdų malimo, maišymo įranga kels 53-86 dB(A) triukšmą, mėšlo siurblinių įrangos keliamas triukšmas bus 59 dB(A), tačiau, kadangi siurblinės įrengiamos šuliniuose, tai triukšmas bus minimalus. Fermoje 2010 m. buvo atlikti akustinio triukšmo matavimai. Matavimus atliko Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Klaipėdos skyrius (2010-07-14 protokolas Nr. F-KL-T-101). Matavimo taške T2, esančiame ties vakariniu fermos teritorijos pakraščiu (apie 125 m iki artimiausios gyvenamosios aplinkos) dienos metu nustatytas ekvivalentinis garso slėgio lygis 46 dB(A), t.y. 17 % mažesnis nei leidžiami ribiniai dydžiai gyvenamoje aplinkoje. Įgyvendinant projektą planuojama pirkti įranga (ventiliacija, pašarų virtuvės įranga - maišyklės ir kt.) bus nauja, atitinkanti ES normas. Vibracijos lygis atitiks LR galiojančias higienos normas. Įrangos skleidžiamas triukšmas neviršys ES standartų ir esamą situaciją triukšmo požiūriu tik pagerins, nes bus atsisakyta senų tvartų ventiliatorių, nebebus pašarų bunkeriai nuolat užpildomi pašarais, sumažės transporto srautai teritorijos ribose.

Orientacinės investicijos į fermos modernizavimo projektą – 1,5 mln. Eur, iš kurių apie 0,3 mln. Eur kainuos skystojo mėšlo rezervuaras ir įrengimai bei apie 1,2 mln. Eur – naujo tvarto statyba, šėrimo sistemos modernizavimas, geoterminio šildymo įrengimas. Projektas bus įgyvendintas šiais etapais: 2016-2017 metais bus pastatytas naujas tvartas bei įrengti nauji pašarų ruošimo ir tiekimo įrenginiai. 2018 m. bus nugriauti seni tvartai ir pastatytas skysto mėšlo rezervuaras su siurblinėmis ir vamzdiniais, įrengtas geoterminis šildymas, atlikti aplinkos tvarkymo darbai.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Ūkinę veiklą bus galima vykdyti gavus reikalingus aplinkos apsaugos leidimus.

6.2. Užsakovas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsiant turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimų paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridodant laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Planuojama ūkinė veikla atitinka Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius.

7.2. Atlikus teršalų sklaidos modeliavimą programine įranga ADMS 4.2 nustatyta, kad ūkinės veiklos metu pagrindinių aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos prie artimiausių gyvenamųjų namų, neviršys nustatytų ribinių užterštumo verčių.

7.3. Įvertinus UAB „Bridimeksas“ veislininkystės fermos planuojamos ūkinės veiklos sąlygojamų kvapų įtaką aplinkos oro kokybei, buvo atliktas kvapų sklaidos modeliavimas. Pagal fizinius aplinkos oro taršos šaltinių duomenis ir iš aplinkos oro taršos šaltinių išskiriantį kvapo kiekį, susidaranti maksimali vidutinė metinė ar vidutinė 24 val. kvapo koncentracija neviršija ribinės vertės gyvenamosios aplinkos ore, kai ši ribinė vertė lygi $8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Modeliavimo duomenimis maksimali ilgalaikė 98,5 procentilio 1 valandos kvapo pažemio koncentracija aplinkinėse teritorijose, sudaroma įmonės kartu su fonu: $1,50 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ($0,188 \text{ RV}$, kai $\text{RV} = 8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$). Ši maksimali koncentracija pasiekama šalia įmonės taršos šaltinių.

7.4. Planuojama įdiegti modernias gyvulių laikymo, šėrimo, mėšlo tvarkymo technologijas, taupiau naudojančias energiją, gamtos išteklius bei atitinkančias gyvulių gerovės, aplinkosaugos, higienos reikalavimus.

7.5. Veiklos vykdytojas teisės aktų nustatyta tvarka planuojamai ūkinei veiklai žemės nuosavybės dokumentuose įteisins sanitarinę apsaugos zoną.

8. Priimta atrankos išvada:

UAB „Bridimeksas“ veislininkystės fermos planuojamai ūkinei veiklai – naujo tvarto, mėšlo tvarkymo įrenginių statybai, gyvulių šėrimo technologijos modernizavimui Vanagų kaime, Klaipėdos rajone – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Klaipėdos skyriui, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Klaipėdos skyriaus vedėjas

Mindaugas Vaišvila